

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

Gedimino pr. 56, LT-01110 Vilnius, tel. 8 706 65100, faks. 8 706 65138, el. p. augustinas.normantas@lrs.lt

UAB Atliekų tvarkymo centro direktoriui
Erik Jan Volosevič
info@atcl.lt

2013-12-10 Nr. 4D-2013/1-1270;1346/3D-3829

Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui
Valentinui Mazuronui

Aplinkos apsaugos agentūros direktoriui
Raimondui Sakalauskui

Siunčiame Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2013-12-10 pažymą Nr. 4D-2013/1-1270;1346 „Dėl UAB Atliekų tvarkymo centro skundo prieš Aplinkos apsaugos agentūrą“.

PRIDEDAMA. 11 lapų.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL UAB ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRO SKUNDO PRIEŠ APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRĄ

2013-12-20 Nr. 4D-2013/1-1270;1346

Viinius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo UAB Atliekų tvarkymo centro (toliau citatose ir tekste vadinama – ATC) skundus (2013-08-22 ir 2013-09-04), pasirašytus direktoriaus Erik Jan Volosevič (toliau vadinama – pareiškėjas), dėl Aplinkos apsaugos agentūros (toliau citatose ir tekste vadinama – Agentūra) pareigūnų veiksmų (neveikimo) sprendžiant įrašymo į Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašą (toliau vadinama – Tvarkytojų sąrašas) klausimus.

2. Pareiškėjas skunduose nurodo:

2.1. „[...] ATC 2013 m. kovo 1 d. pateikė Agentūrai prašymą įrašyti į Tvarkytojų sąrašą kaip alyvos, padangų, akumuliatorių, baterijų (galvaninių elementų), vidaus degimo variklių degalų ir tepalų, vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrų, automobilinių hidraulinių (tepalinių) amortizatorių, elektros ir elektroninės įrangos (toliau – ir EEĮ) atliekų ir eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkėją, alyvos, baterijų (galvaninių elementų) ir EEĮ atliekų eksportuotoją ir padangų, vidaus degimo variklių degalų ir tepalų, vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrų, automobilinių hidraulinių (tepalinių) amortizatorių, EEĮ atliekų naudotoją (perdirbėją). [...], tik 2013 m. balandžio 4 d., t. y. praėjus 22 darbo dienoms, [Agentūra] atliko pateiktų dokumentų įvertinimą ir atitiktį Tvarkos apraše nurodytiems reikalavimams ir parengė raštą Nr. (2.3)-A4-1068, ATC prašymas didžiąja apimtimi buvo atmestas, o tenkintas tik dėl alyvos, baterijų (galvaninių elementų) bei gyvsidabrio lempučių atliekų eksporto ir alyvos bei baterijų (galvaninių elementų) atliekų surinkimo įrašymo į Tvarkytojų sąrašą, tačiau ATC nebuvo įrašyta į Tvarkytojų sąrašą dėl gyvsidabrio lempučių atliekų surinkimo, nors buvo pateikti visi Tvarkos aprašo 7 punkte nurodyti ir atitinkantys Tvarkos aprašo nustatytus reikalavimus dokumentai.“

2.2. „Agentūros Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės departamento Atliekų ir užterštų teritorijų tvarkymo kontrolės skyrius tinkamai neįvertino ATC 2013 m. kovo 1 d. kartu su prašymu pateiktų dokumentų atitiktį Tvarkos apraše nurodytiems reikalavimams ir nepateikė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentui (toliau – RAAD), kurio veiklos teritorijoje ATC vykdo veiklą, prašymo patikrinti ATC atitiktį Tvarkos aprašo 9.3 punktuose nustatytiems reikalavimams dėl gyvsidabrio lempučių surinkimo.“

2.3. „Rašte Nr. (2.3)-A4-1068 nenurodyta jo apskundimo tvarka. Manytina, kad rašto rengėjai [...], kaip įtariama, tyčia nenurodė sprendimo apskundimo tvarkos, siekiant dirbtinai sudaryti kliūtis ATC įrašymui į Tvarkytojų sąrašą ir pažeisti juridinio asmens ATC teisę į gynybą.“

2.4. „ATC, atsižvelgiant į 2013 m. balandžio 4 d. rašte Nr. (2.3)-A4-1068 nurodytas biurokratinės pastabas, 2013 m. balandžio 25 d. pakartotinai pateikė prašymą Agentūrai įrašyti ATC, kaip padangų, vidaus degimo variklių degalų ir tepalų, vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrų, automobilinių hidraulinių (tepalinių) amortizatorių, EEĮ atliekų naudotoją (perdirbėją) ir

eksplloatuoti netinkamų transporto priemonių bei akumuliatorių surinkėją, į Tvarkytojų sąrašą bei pateikė visus reikiamus dokumentus ir informaciją. **2013 m. gegužės 7 d.** ATC raštu Nr. 05/07/02 pateikė Agentūrai papildomą informaciją ir dokumentus dėl ATC įrašymo į Tvarkytojų sąrašą. [...], tik **2013 m. gegužės 23 d.**, t. y. praėjus 19 darbo dienų atliko pateiktų dokumentų įvertinimą ir atitiktį Tvarkos apraše nurodytiems reikalavimams ir parengė 2013 m. gegužės 23 d. raštą Nr. (2.3)-A4-1 846. Rašte Nr. (2.3)-A4-1 846 nurodė trūkumus, neatsižvelgdami į 2013 m. gegužės 7 d. ATC rašte Nr. 05/07/02 Agentūrai pateiktus dokumentus ir informaciją.“

2.5. „Rašte Nr. (2.3)-A4-1846 nenurodyta jo apskundimo tvarka. Manytina, kad sprendimo rengėjai [...], kaip įtariama, tyčia nenurodė sprendimo apskundimo tvarkos, siekiant dirbtinai sudaryti kliūtis ATC įrašymui į Tvarkytojų sąrašą ir pažeisti ATC teisę į gynybą.“

2.6. „**2013 m. liepos 22 d.** ATC pateikė prašymą Agentūrai įrašyti ATC, kaip EEĮ atliekų surinkėją (iš savivaldybių, kurių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir jas papildančiose atliekų surinkimo sistemose bus surenkamos buityje naudojamos EEĮ atliekos) ir alyvos eksportuotoją. Šiai dienai, t. y. **2013 m. rugpjūčio 22 d.**, praėjus 22 darbo dienoms Agentūra [...] dar nepateikė ATC jokio atsakymo ir (ar) rašto dėl 2013 m. liepos 22 d. pateikto prašymo įrašyti į Tvarkytojų sąrašą.“

2.7. „**2013 m. liepos 26 d.** ATC pateikė prašymą Agentūrai įrašyti ATC kaip EEĮ atliekų surinkėją iš savivaldybių, kurių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir jas papildančiose atliekų surinkimo sistemose bus surenkamos buityje naudojamos EEĮ atliekos. Šiai dienai, t. y. **2013 m. rugpjūčio 21 d.**, praėjus 18 darbo dienų Agentūra [...] dar nepateikė ATC jokio atsakymo ir (ar) rašto dėl 2013 m. liepos 26 d. pateikto prašymo įrašyti į Tvarkytojų sąrašą.“

2.8. „ATC **2013 m. rugpjūčio 19 d.** pateikė Agentūrai prašymą įrašyti į Tvarkytojų sąrašą, kaip EEĮ atliekų surinkėją (iš savivaldybių, kurių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir jas papildančiose atliekų surinkimo sistemose bus surenkamos buityje naudojamos EEĮ atliekos), bei pateikė visus reikiamus dokumentus ir informaciją. [...]. Šiai dienai, t. y. 2013 m. rugsėjo 4 d., praėjus 12 darbo dienų, Agentūra [...] dar nepateikė ATC jokio atsakymo ir (ar) rašto dėl 2013 m. rugpjūčio 19 d. pateikto prašymo įrašyti į Tvarkytojų sąrašą.“

2.9. „Agentūros [...] tarnautojai vengia (ignoruoja) bendradarbiavimo su ATC atstovais dėl prašymuose išdėstytų klausimų, biurokratiškai atlieka savo pareigas, formaliai, pažeidžiant nustatytus terminus priiminėja sprendimus, nenurodo priimtų sprendimų apskundimo tvarkos, taip šiurkščiai pažeidinėdami juridinio asmens ATC teises.“

2.10. „Agentūra [...] tyčia siekia neįtraukti ATC į Tvarkytojų sąrašą tam, kad:

a) ATC neturėtų teisės išduoti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus;

b) neįvykdytų savo prisiimtų įsipareigojimų gamintojams ir importuotojams bei jiems atstovaujančioms licencijuotoms organizacijoms ir patirtų didžiulius nuostolius;

c) sumenkintų ATC verslo dalykinę reputaciją ir visuomenės pasitikėjimą;

d) sudarytų palankesnes verslo sąlygas UAB „Žalvaris“ bei su jai susijusiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kadangi ATC, ko gero, bene vienintelis UAB „Žalvaris“ konkurentas.“

2.11. „Yra visi pagrindai manyti, kad Agentūros pareigūnai, atsakingi už Tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą, dėl galimų korupcinių ryšių su UAB „Žalvaris“ atstovaujančiais asmenimis, galimai piktnaudžiauja tarnyba, nesilaiko teisės aktų reikalavimų, nepalankiems UAB „Žalvaris“ ūkio subjektams (kiek yra žinoma, ir kitos atliekas tvarkančios bendrovės, kurios nepalankios UAB „Žalvaris“, susiduria su Agentūros pareigūnų neveiklumu dėl įrašymo į Tvarkytojų sąrašą) didina administracinę našta.“

3. Pareiškėjas prašo Seimo kontrolieriaus:

„1. ištirti galimą Agentūros Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės departamento Atliekų ir užterštų teritorijų tvarkymo kontrolės skyriaus vedėjos Marijos Lipa ir kitų pareigūnų galimą piktnaudžiavimą suteiktais įgaliojimais, biurokratizmą ir teisės aktų nesilaikymą, administracinės naštos didinimą ūkio subjektams;

2. atlikus tyrimą ir nustačius Agentūros Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės departamento Atliekų ir užterštų teritorijų tvarkymo kontrolės skyriaus pareigūnų piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi ar netinkamą pareigų atlikimą, realizuoti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 str. 1 d. 12, 13 ir kituose punktuose numatytas teises.“

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Nustatytos skundo tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius dėl pareiškėjo skunduose nurodytų aplinkybių 2013-09-11 raštu Nr. 4D-2013/1-1270;1346/3D-2527 kreipėsi į Agentūros direktorių Raimondą Sakalauską, prašydamas pateikti paaiškinimus dėl skundų teiginių ir atsakyti į pateiktus klausimus.

5. Iš Seimo kontrolieriui pateikto Agentūros direktoriaus R. Sakalausko pasirašyto 2013-10-18 rašto Nr. (2.3)-A4-3850 ir prie jo pateiktų dokumentų nustatyta:

5.1. Agentūra 2013-09-30 raštu Nr. (9)-A4-3596 parengė atsakymą, adresuotą ATC ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, kuriame įvertino ATC raštuose nurodytas aplinkybes ir motyvus, pateikė išvadas bei informavo apie tolesnius Agentūros veiksmus.

5.2. Agentūra iki 2013-10-18 buvo gavusi trylika ATC prašymų įrašyti į Tvarkytojų sąrašą. Visi jie buvo paskirti nagrinėti Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės departamento Atliekų ir užterštų teritorijų tvarkymo kontrolės skyriaus vyriausiajai specialistei Aušrai Palubinskienei, kuriai buvo pavesta ATC prašymus ir pridedamus dokumentus pateikti nagrinėti ir vertinti Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašą nagrinėjimo komisijai (toliau – Atliekų tvarkytojų prašymų nagrinėjimo komisija).

5.3. Atliekų tvarkytojų prašymus įrašyti į Tvarkytojų sąrašus nagrinėja Agentūros direktoriaus 2013-02-14 įsakymu Nr. AV-45 „Dėl Atliekų tvarkytojų prašymų įrašyti į Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašą nagrinėjimo komisijos sudarymo ir darbo reglamento patvirtinimo“ sudaryta Atliekų tvarkytojų prašymų nagrinėjimo komisija (arba toliau – Komisija), ją sudaro 6 nariai. Tuo pačiu įsakymu patvirtintame Atliekų tvarkytojų prašymų nagrinėjimo komisijos darbo reglamento 3 punkte nustatyta, kad Komisijos darbas grindžiamas kolegialiu klausimų svarstymu, teisėtumo principais ir sprendimo priėmimo nešališkumu. Komisijos darbo reglamento 5 punkte nurodyta, kad komisija:

„5.1. nagrinėja atliekų tvarkytojų prašymus įrašyti į Tvarkytojų sąrašą ir su prašymu pateiktus dokumentus, vertina jų atitiktį įsakymo ar Tvarkos aprašo reikalavimams ir atliekų tvarkytojo atitiktį Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 34²⁵ straipsnyje įtvirtintiems reikalavimams;

5.2. teikia Aplinkos apsaugos agentūros direktoriui siūlymus dėl atliekų tvarkytojo įrašymo į Tvarkytojų sąrašą ar Tvarkytojų sąrašo pakeitimo“;

Komisijos darbo reglamento 7 punkte nustatyta, kad pagrindinė Komisijos veiklos forma – posėdžiai. Komisijos darbo reglamento 13 punkte nustatyta, kad Komisija sprendimus priima paprasta balsų dauguma atviru vardiniu balsavimu. Jei balsai pasiskirsto po lygiai, sprendimo priėmimą lemia Komisijos pirmininko balsas. Komisijos darbo reglamento 14 punkte nustatyta, kad Komisijos sprendimai įforminami protokolu, kuriame nurodoma Komisijos posėdžio data, posėdyje dalyvavę Komisijos nariai, svarstyti klausimai, priimti sprendimai, balsavimo rezultatai, protokolas surašomas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas, protokolą pasirašo visi posėdyje dalyvavę Komisijos nariai.“

5.4. Iš trylikos Agentūrai pateiktų ATC prašymų du (2013-03-01 raštas Agentūroje registruotas 2013-03-03 Nr. AS-141 ir 2013-04-24 raštas registruotas 2013-04-25 Nr. AS-346) Komisija išnagrinėjo *nesilaikydama aplinkos ministro 2013-01-29 įsakymo Nr. D1-64 (toliau – Įsakymas) 3 punkte ir šiuo Įsakymu patvirtinto „Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių*

atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašo sudarymo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) 8 punkte nurodytų terminų. „Taip atsitiko dėl didelio darbo krūvio, nes dėl naujo teisinio reglamentavimo Agentūrai prašymus teikė ne tik įmonės, kurios buvo įrašytos į Atliekas naudojančių ir (ar) eksportuojančių įmonių, turinčių teisę išduoti pažymą, sąrašą (toliau – Ankstesnis sąrašas) ir pageidaujančios būti įrašytos į Tvarkytojų sąrašą, bet ir naujos įmonės, pageidaujančios būti įrašytos į Tvarkytojų sąrašą. Atsižvelgiant į tai, kad Tvarkytojų sąrašas buvo papildytas nauja atliekų tvarkymo veikla – surinkimu, taip pat buvo išplėstas tvarkomų atliekų, už kurių sutvarkymą gali būti išrašomi įrodantys dokumentai, sąrašas bei Įsakymo 4.2 punkte nurodyta, kad visi Tvarkytojai, kurie atitinka Tvarkos aprašo reikalavimus ir iki 2013 m. kovo 1 d. pateikė prašymą Agentūrai, turės teisę išrašyti įrodančius dokumentus už atliekų kiekį, sutvarkytą nuo 2013 m. sausio 1 d., Agentūra vienu metu gavo labai daug įmonių prašymų. 2013-03-03, kai Agentūra užregistravo ATC prašymą, jau buvo gauti 52 įmonių, įrašytų į Ankstesnį sąrašą, ir 31 įmonės, kurios nebuvo įrašytos į Ankstesnį sąrašą, prašymai.“

5.5. Dėl šios pažymos 5.4 punkte konstatuotų aplinkybių Agentūros direktoriaus 2013-09-30 pavedimu buvo atliktas tarnybinių nusižengimų tyrimas.

5.6. „Pareiškėjas 2013-03-01 prašyme nurodė ir papildomus atliekų srautus, iš jų EEJ atliekų surinkimą, už kurių tvarkymą jis norėtų būti įrašytas į Tvarkytojų sąrašą. [...]. Vadovaujantis Tvarkos aprašo 7.2 punktu pareiškėjas turėjo pateikti sutartį su atliekų naudotoju (perdirbėju) ar eksportuotoju dėl šių atliekų perdirbimo ar eksporto.

Atliekų tvarkytojų prašymų nagrinėjimo komisija 2013-03-26 posėdžio metu nagrinėjo pareiškėjo prašyme nurodytas kitas atliekų tvarkymo veiklas, iš jų EEJ atliekų surinkimo veiklą. Atliekų tvarkytojų prašymų nagrinėjimo komisija 2013-03-26 posėdžio metu priėmė sprendimą netenkinti pareiškėjo 2013-03-01 prašymo dėl įrašymo į Tvarkytojų sąrašą dėl kitų atliekų tvarkymo veiklų, iš jų ir EEJ atliekų surinkėjo, nesikreipė į Vilniaus RAAD patikrinti pareiškėjo kaip gyvsidabrio lempučių (20 01 21*) atliekų surinkėjo veiklos motyvuodama, kad nepateikti tinkami dokumentai.

Atliekų tvarkytojų prašymų nagrinėjimo komisija 2013-04-18 posėdžio metu išnagrinėjo 2013-04-15 gautą Vilniaus RAAD Vilniaus miesto agentūros 2013-04-11 patikrinimo aktą Nr. VR-14.7-178, kuriame nurodyta, kad pareiškėjas atitinka Tvarkos aprašo 9.2 ir 9.3 punktuose nustatytus reikalavimus. Vilniaus RAAD Vilniaus miesto agentūros pareigūnai patikrino ir pareiškėjo EEJ atliekų tvarkymo veiklas, kaip buvo nurodyta pareiškėjo prašyme.

Atliekų tvarkytojų prašymų nagrinėjimo komisija 2013-04-18 posėdžio metu, įvertinusi informaciją, kad pareiškėjas yra pats gyvsidabrio lempučių atliekų eksportuotojas, turi galiojanti sprendimą leisti vežti atliekas ir sutartį su AS „BAO“ dėl EEJ (gyvsidabrio lempučių), dėl ko pareiškėjui galėjo būti netaikytinas Tvarkos aprašo 7.2 punkte nurodytas reikalavimas pateikti sutartį su eksportuotoju dėl atliekų naudojimo (perdirbimo), Vilniaus RAAD Vilniaus miesto agentūros 2013-04-11 patikrinimo akte Nr. VR-14.7-178 nurodytus duomenis, kad pareiškėjas atitinka Tvarkos aprašo 9.2 ir 9.3 punktuose nustatytus reikalavimus, vienbalsiai priėmė sprendimą teikti siūlymą Agentūros direktoriui įrašyti pareiškėją į Tvarkytojų sąrašą kaip surinkėją ir eksportuotoją (2013-04-18 protokolas Nr. AUT-14).“

5.7. 2013-10-18 Agentūroje nebuvo ATC pateiktų ir dar nepatiktintų prašymų.

5.8. Tvarkos apraše nėra reglamentuota, per kokį terminą Agentūra, nustačiusi, kad Tvarkytojo Agentūrai pateikti dokumentai neatitinka Tvarkos apraše nustatytų reikalavimų, turėtų raštu apie tai informuoti Tvarkytoją. Tvarkos apraše taip pat nėra reglamentuota, per kokį terminą Agentūra, gavusi informaciją iš RAAD, turėtų pranešti Tvarkytojui, kad jis neatitinka Tvarkos aprašo 9.1, 9.2, 9.3, 9.4 punktuose nustatytų reikalavimų.

5.9. Tvarkos aprašo 8 punkte yra nustatytas reikalavimas Tvarkytojui pateikti Tvarkos aprašo 4, 5, 6, 7, ir 7¹ punktuose nurodytus dokumentus. Ketvirtajame punkte nurodyta, kad Tvarkytojas turi pateikti Tvarkos aprašo I priede nustatytos formos prašymą įrašyti į Tvarkytojų sąrašą. Tvarkos aprašo 5, 6, 7, ir 7¹ punktuose nėra nustatyti konkretūs reikalavimai pateikiamiems dokumentams, tačiau nurodoma, kokia informacija turi būti pateikta teikiamuose dokumentuose.

5.10. *Agentūros direktoriaus 2013-04-23 įsakymu Nr. AV-89 ATC buvo įrašyta į Tvarkytojų sąrašą tiek kaip alyvos, baterijų (galvaninių elementų) bei gyvsidabrio lempučių atliekų eksporto ir alyvos bei baterijų (galvaninių elementų) atliekų surinkėjas, tiek ir kaip EEĮ (įskaitant gyvsidabrio lemputes) atliekų surinkėjas;*

5.11. „Atliekų tvarkytojų prašymų nagrinėjimo komisija posėdžio metu įvertino ir 2013-05-07 prašymu Nr. 05/07/02 pareiškėjo papildomai pateiktas PVM sąskaitas faktūras, kuriomis pareiškėjas įrodė, kad metalo gaminiai ir gumos granulės turi paklausą ir rinką, tačiau kitais pateiktais dokumentais neįrodė, kad pagal tarptautinių ir (ar) nacionalinių standartų reikalavimus technologinio proceso metu iš atliekų pagamina produktą, kaip to reikalauja Tvarkos aprašo 5.11 punktas.

Vadovaujantis Tvarkos aprašo 12 punktu Agentūra 2013-05-23 raštu Nr. (2.3)-A4-1846 pareiškėją informavo apie nustatytus trūkumus:

1. Sutartis su UAB „Metrail“ netinkama, kadangi Atliekas tvarkančių įmonių registre nurodyta, kad UAB „Metrail“ naudoja (perdirba) ir (ar) eksportuoja eksploatuoti netinkamas transporto priemones.

2. Pareiškėjo pateiktuose Automobilinių hidraulinių (tepalinių) amortizatorių atliekų perdirbimo technologiniame reglamente, Elektros ir elektroninės įrangos atliekų perdirbimo technologiniame reglamente, Vidaus degimo variklių tepalų filtrų atliekų perdirbimo technologiniame reglamente, Vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrų atliekų technologiniame reglamente, Vidaus degimo variklių degalų filtrų atliekų perdirbimo technologiniame reglamente nurodytas 2011 m. kovo 31 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 333/2011, kuriuo nustatomi kriterijai, kada tam tikrų rūšių metalo laužas nelaikomas atliekomis, o A prieduose pateiktuose metalo gaminių kokybės rodikliuose nurodyti minėtame teisės akte nustatyti kriterijai. Agentūra pažymėjo, kad pareiškėjas, siekiantis technologinio proceso metu iš atliekų pagaminti plieno, geležies arba aliuminio metalo laužą, kurį būtų galima laikyti nebe atlieka, turi atitikti 2011 m. kovo 31 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 333/2011.

3. Pareiškėjas pateikė atliekų perdirbimo technologinį reglamentą, bet nepateikė dokumentų, įrodančių, kad pagal šį reglamentą pagamina produktą.“

5.12. Agentūra 2013-04-04 rašte Nr. (2.3)-A4-1063 ir 2013-05-23 rašte Nr. (2.3)-A4-1846, nenurodydama pareiškėjui apskundimo tvarkos, nesilaikė Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 2 dalies reikalavimų, „padarė formalius procedūrinius pažeidimus, kurie objektyviai neužkirto ir negali užkirsti kelio pareiškėjui veiksmingai įgyvendinti teisės į teisminę gynybą. [...] Net ir Agentūrai nenurodžius rašte apskundimo tvarkos pareiškėjas neprarado teisės į veiksmingą savo pažeistų teisių gynybą, kad dirbtinai galėjo būti sudarytos kliūtys pareiškėjo įrašymui į Tvarkytojų sąrašą.“ Tas pats pažeidimas (nenurodoma apskundimo tvarka) buvo daromas ir rengiant kitus raštus į Tvarkytojų sąrašą pageidaujančioms būti įrašytoms įmonėms, kuriais jos buvo informuojamos apie nustatytus dokumentų trūkumus. Dabar, rengiant šiuos raštus, apskundimo tvarka nurodoma.

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai ir teismų praktika

7. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo:

2 *straipsnis* – „1. Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai.“

8. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo:

3 *straipsnis* – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 1) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų

įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; [...].“

6 straipsnis – „4. Privalomus reikalavimus asmenims nustato tik įstatymai ar jų pagrindu priimti teisės aktai.“

8 straipsnis – „1. Individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos. 2. Individualiame administraciniame akte turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos ir nurodyta akto apskundimo tvarka.“

9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-07-18 nutarimu Nr. 937 (2013-10-23 nutarimo Nr. 964 redakcija) patvirtinto **Licencijavimo pagrindų aprašo**:

2 punktas – „Apraše vartojamos sąvokos: [...]. Licencija – įrašymas ar įsirašymas į sąrašą ar bet koks dokumentas (nesvarbu, kaip pavadintas: leidimas, liudijimas, teikimas, atestatas, sprendimas, sertifikatas, pažymėjimas, deklaracija ir kita), kurį turi gauti ūkio subjektas, siekiantis įgyti teisę pradėti vykdyti tam tikrą veiklą. [...].“

15 punktas – „[...] Licencijavimo taisyklėse turi būti nustatyta tik reikalavimų, susijusių su licencijų išdavimu, atsisakymu išduoti licenciją, licencijų galiojimo sustabdymu, licencijų galiojimo sustabdymo panaikinimu, licencijų galiojimo panaikinimu, licencijuojamos veiklos sąlygų laikymusi, įgyvendinimo tvarka.“

16 punktas – „Be kitų teisėkūrą reguliuojančiuose teisės aktuose nurodytų reikalavimų, Aprašo 6 punkte nustatytų principų ir Aprašo 10 punkte įtvirtinto apribojimo, rengiant veiklos licencijavimą reguliuojančių teisės aktų projektus, turi būti užtikrinama, kad:

16.1. nustatomas reikalavimų, kuriuos turi atitikti ūkio subjektas, siekiantis gauti licenciją, ir licencijos turėtojas, sąrašas būtų baigtinis, tai yra licencijas išduodančioms ir licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atliekančioms valstybės institucijoms neturėtų būti palikta teisė licenciją gauti siekiantiems ūkio subjektams ar licencijų turėtojams savo nuožiūra nustatyti jokių papildomų reikalavimų ir (ar) licencijuojamos veiklos sąlygų, be tų, kurie nustatyti įstatymuose, reguliuojančiuose veiklos licencijavimą;

16.2. licenciją išduodanti valstybės institucija praneštų ūkio subjektui, siekiančiam gauti licenciją, apie šioje institucijoje gautus ūkio subjekto dokumentus, prireikus – būtinybę patikslinti pateiktą informaciją ir dėl ūkio subjekto priimtus sprendimus;

16.3. būtų nustatyti terminai, per kuriuos licenciją išduodanti valstybės institucija turi pranešti ūkio subjektui apie gautą informaciją ir (ar) dokumentus ir priimtus sprendimus;

[...];

16.8. visa informacija ir (ar) dokumentai, susiję su licencijos išdavimo procesu (pranešimas (deklaracija) apie ketinimą vykdyti veiklą, prašymas išduoti licenciją, sprendimas išduoti licenciją, atsisakyti išduoti licenciją, sustabdyti licencijos galiojimą, panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinti licencijos galiojimą, licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūros įvertinimo dokumentas ir kita), būtų vieši, jeigu tokia informacija ir dokumentai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, gali būti skelbiami;

16.9. visi prašymai dėl licencijos išdavimo būtų išnagrinėti per kuo trumpesnį laiką, bet ne vėliau kaip per įstatymuose, reguliuojančiuose veiklos licencijavimą, nustatytus galutinius licencijos išdavimo terminus;

[...];

16.11. iš ūkio subjekto, siekiančio gauti licenciją, nebūtų reikalaujama pateikti dokumentų ir (ar) informacijos, kuriuos ūkio subjektas jau yra pateikęs licenciją išduodančiai valstybės institucijai, išskyrus atvejus, kai ūkio subjekto licenciją išduodančiai valstybės institucijai pateikti duomenys ir (ar) informacija pasikeičia.“

10. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013-01-29 įsakymo Nr. D1-64 **Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. balandžio 14 d. įsakymo Nr. 184 „Dėl atliekas**

naudojančių ir (ar) eksportuojančių įmonių, turinčių teisę išduoti pažymas, sąrašo sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo:

„2. Nustatau, kad atliekų naudotojai (perdirbėjai) ir (ar) eksportuotojai, kurie iki šio įsakymo įsigaliojimo buvo įtraukti į Atliekas naudojančių ir (ar) eksportuojančių įmonių, turinčių teisę išduoti pažymas, sąrašą, ir iki šio laiko iš šio sąrašo neišbraukti, ir norintys būti įrašyti į Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašą (toliau – Tvarkytojų sąrašas), Aplinkos apsaugos agentūrai (toliau – AAA) iki 2013 m. kovo 1 d.:

2.1. atliekų naudotojai (perdirbėjai) turi pateikti prašymą įrašyti į Tvarkytojų sąrašą ir dokumentus, įrodančius, kad:

2.1.1. pagal tarptautinių ir (ar) nacionalinių standartų reikalavimus technologinio proceso metu iš gaminių ar pakuočių atliekų pagamina produktą, kuris turi paklausą ar rinką, yra visuotinai naudojamas konkrečioms tikslams ir žymimas prekių kodu pagal Kombinuotosios nomenklatūros versiją, patvirtintą 2010 m. spalio 5 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 861/2010, iš dalies keičiančiu Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedą (OL 2010, L 284, p. 1) (toliau – produktas);

2.1.2. savo teritorijoje, kurioje vykdomas gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimas (perdirbimas), turi įrengtą svėrimo įrenginį su galiojančiu metrologinės patikros sertifikatu;

2.2. atliekų eksportuotojai turi pateikti prašymą įrašyti į Tvarkytojų sąrašą ir:

2.2.1. atitinkamų gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo (perdirbimo) sutartį su šias atliekas valstybėse narėse panaudosiančiu (perdirbsiančiu) atliekų tvarkytoju (toliau – Gavėjas), kurioje nurodytas šio Gavėjo naudojamų (perdirbamų) gaminių ir (ar) pakuočių atliekų pavadinimas (-ai) ir kodas (-ai), nurodytas Reglamente Nr. 1013/2006, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo (perdirbimo) būdas ir sutarties galiojimo terminas kartu su vertimu į lietuvių kalbą;

2.2.2. dokumentą, įrodantį, kad teritorijoje, kurioje laikomos ir paruošiamos išvežti gaminių ir (ar) pakuočių atliekos, yra svėrimo įrenginys su galiojančiu metrologinės patikros sertifikatu arba sutarties dėl svėrimo paslaugų svėrimo įrenginiu su tas paslaugas teikiančia įmone kopiją ir svėrimo įrenginio galiojančio metrologinės patikros sertifikato kopiją.

3. P a v e d u AAA, gavus 2.1 ir 2.2 punktuose nurodytus dokumentus, per 7 darbo dienas juos patikrinti ir įsitikinęs, kad atitinka teisės aktuose nustatytus reikalavimus bei atliekų naudotojas (perdirbėjas) ir (ar) eksportuotojas gali būti įrašytas į Tvarkytojų sąrašą, parengti jį ir patvirtintą AAA direktoriaus įsakymu paskelbti „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir AAA interneto svetainėje <http://gamta.lt>“

11. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003-04-14 įsakymu Nr. 184 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013-01-29 įsakymo Nr. D1-64 redakcija) patvirtintame **Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašo sudarymo tvarkos apraše** (arba toliau – Tvarkos aprašas) nustatyta:

„4. Tvarkytojas, atitinkantis jam taikomus Atliekų tvarkymo įstatymo 34²⁵ straipsnio 2, 3 ir (ar) 4 dalyse nustatytus reikalavimus ir pageidaujantis būti įrašytu į Tvarkytojų sąrašą, [...] pristato Aplinkos apsaugos agentūrai (toliau – AAA) užpildytą Tvarkos aprašo 1 priede nustatytos formos prašymą įrašyti į Tvarkytojų sąrašą (toliau – Prašymas).

5. Atliekų naudotojas (perdirbėjas) kartu su užpildytu Prašymu pateikia:

5.1. dokumentus, įrodančius, kad pagal tarptautinių ir (ar) nacionalinių standartų reikalavimus technologinio proceso metu iš gaminių ar pakuočių atliekų pagamina produktą, kuris turi paklausą ar rinką, yra visuotinai naudojamas konkrečioms tikslams ir žymimas prekių kodu pagal Kombinuotosios nomenklatūros versiją, [...];

5.2. savo teritorijoje, kurioje vykdomas gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimas (perdirbimas), turimo ir įrengto svėrimo įrenginio galiojančio metrologinės patikros sertifikato kopiją.

6. Atliekų eksportuotojas kartu su užpildytu Prašymu pateikia:

6.1. dokumentą, patvirtinantį, kad pagal 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL 2006 L 190, p. 1) nustatytus reikalavimus turi teisę išvežti gaminių ir (ar) pakuočių atliekas;

6.2. atitinkamų gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo (perdirbimo) sutartį su šias atliekas valstybėse narėse panaudosiančiu (perdirbsiančiu) atliekų tvarkytoju (toliau – Gavėjas), kurioje nurodytas šio Gavėjo naudojamų (perdirbamų) gaminių ir (ar) pakuočių atliekų pavadinimas (-ai) ir kodas (-ai), nurodytas Reglamente Nr. 1013/2006, gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimo (perdirbimo) būdas ir sutarties galiojimo terminas kartu su vertimu į lietuvių kalbą;

6.3. valstybėse narėse Gavėją kontroliuojančios aplinkos apsaugos institucijos raštiškai patvirtinimą, kad Gavėjas turi teisę ir pakankamus pajėgumus perdirbti ir (ar) panaudoti energijai gauti įvežamas atliekas pagal reikalavimus, nustatytus Europos Sąjungos ir (ar) nacionaliniuose aplinkos apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kartu su vertimu į lietuvių kalbą arba Gavėjui išduoto aplinkosauginio leidimo atliekų tvarkymo veiklai vykdyti kopiją kartu su vertimu į lietuvių kalbą;

6.4. teritorijoje, kurioje laikomos ir paruošiamos išvežti gaminių ir (ar) pakuočių atliekos, turimo svėrimo įrenginio galiojančio metrologinės patikros sertifikato kopiją arba sutarties dėl svėrimo paslaugų svėrimo įrenginiu su tas paslaugas teikiančia įmone kopiją ir svėrimo įrenginio galiojančio metrologinės patikros sertifikato kopiją.

7. Atliekų surinkėjas kartu su užpildytu Prašymu pateikia:

7.1. sutarties (-ių) su tomis savivaldybėmis (ar jų įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemas), kurių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir jas papildančiose atliekų surinkimo sistemose surenkamos buityje naudojamos elektros ir elektroninės įrangos ir (ar) pakuočių atliekos, kopiją (-as) arba sutarties šiu atliekų surinkimą iš elektros ir elektroninės įrangos platinimo vietų ar elektros ir elektroninės įrangos atliekų priėmimo vietų organizuojančiu asmeniu kopiją;

7.2. sutarties (-ių) su atliekų naudotojais (perdirbėjais) ar atliekų eksportuotojais dėl surinktų gaminių ir (ar) pakuočių atliekų panaudojimo (perdirbimo) ar išvežimo panaudoti (perdirbti) į Europos Sąjungos valstybes nares ar Europos ekonominės erdvės valstybes kopiją (-as);

7.3. teritorijoje, kurioje laikomos ir paruošiamos naudoti gaminių ir (ar) pakuočių atliekos, turimo svėrimo įrenginio galiojančio metrologinės patikros sertifikato kopiją arba sutarties dėl svėrimo paslaugų svėrimo įrenginiu su tas paslaugas teikiančia įmone kopiją ir svėrimo įrenginio galiojančio metrologinės patikros sertifikato kopiją.

8. Gavusi šio Tvarkos aprašo 4 ir 5, 6 ar 7 punktuose nurodytus dokumentus, Agentūra per 10 darbo dienų patikrina, ar Tvarkytojas tinkamai pateikė visus reikalaujamus dokumentus, ar pateikti dokumentai atitinka Tvarkos aprašo nustatytus reikalavimus.

9. Agentūra, nustačiusi, kad Tvarkytojo pateikti dokumentai atitinka Tvarkos aprašo 8 punkte nustatytus reikalavimus, teikia juos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentui (toliau – RAAD), kurio veiklos teritorijoje Tvarkytojas vykdo veiklą, per 7 darbo dienas patikrinti, ar:

9.1. atliekų naudotojas (perdirbėjas):

9.1.1. vykdo veiklą laikydamasis taršos integruotos prevencijos kontrolės leidime nustatytų reikalavimų;

9.1.2. tvarko atliekų apskaitą;

9.1.3. savo teritorijoje, kurioje vykdomas gaminių ir (ar) pakuočių atliekų naudojimas (perdirbimas), turi įrengtą metrologiškai patikrintą ir galiojantį metrologinės patikros sertifikatą, turintį svėrimo įrenginį;

9.2. atliekų eksportuotojas:

9.2.1. tvarko atliekų apskaitą;

9.2.2. teritorijoje, kurioje laikomos ir paruošiamos išvežti gaminių ir (ar) pakuočių atliekos, turi įrengtą metrologiškai patikrintą ir galiojantį metrologinės patikros sertifikatą, turintį svėrimo įrenginį;

9.3. atliekų surinkėjas:

9.3.1. tvarko atliekų apskaitą;

9.3.2. teritorijoje, kurioje laikomos ir paruošiamos naudoti gaminių ir (ar) pakuočių atliekos, turi įrengtą metrologiškai patikrintą ir galiojantį metrologinės patikros sertifikatą, turinti svėrimo įrenginį.

10. Kai Agentūra gauna iš RAAD informaciją, kad Tvarkytojas atitinka Tvarkos aprašo 9.1 ir (ar) 9.2 ir (ar) 9.3 punktuose nustatytus reikalavimus:

10.1. per 5 darbo dienas Agentūros direktorius priima įsakymą dėl Tvarkytojo įrašymo Tvarkytojų sąrašą ir (ar) dėl Tvarkytojų sąraše esančių Tvarkytojo duomenų patikslinimo;

10.2. Agentūros direktoriaus įsakymai, nurodyti 10.1 punkte, skelbiami „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir Agentūros interneto svetainėje <http://gamta.lt>.

11. Tvarkytojas laikomas įtrauktu į Tvarkytojų sąrašą kitą dieną nuo Agentūros direktoriaus įsakymo paskelbimo „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

12. Agentūra, nustatiusi, kad Tvarkytojo pateikti dokumentai neatitinka Tvarkos aprašo 8 punkte nustatytų reikalavimų, arba gavusi informaciją iš RAAD, kad Tvarkytojas neatitinka Tvarkos aprašo 9.1, 9.2, 9.3 punktuose nustatytų reikalavimų, raštu informuoja dokumentus pateikusį Tvarkytoją dėl neatitikimo Tvarkos apraše nustatytiems reikalavimams ir nurodo konkrečius trūkumus.

13. Atliekų Tvarkytojas, pašalinęs Agentūros nurodytus trūkumus, gali iš naujo pateikti užpildytą Prašymą pagal šiame Tvarkos apraše nustatytą tvarką.

14. Į Tvarkytojų sąrašą įrašytas Tvarkytojas, pasikeitus jo duomenims, nurodytiems Prašyme, privalo per 10 darbo dienų nuo šių duomenų pasikeitimo datos apie tai raštu informuoti AAA (išskyrus atvejus, kai pasikeitė duomenys apie Tvarkytojo vykdomą veiklą ir surenkamas, naudojamas ir (ar) eksportuojamas gaminių ir (ar) pakuočių atliekas). Pasikeitus atliekų Gavėjui ir (ar) svėrimo paslaugas teikiančiai įmonei, privaloma pateikti tai patvirtinančius dokumentus.“

12. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004-01-26 nutarime yra pasisakęs, kad vienas iš esminių Konstitucijoje įtvirtinto teisinės valstybės principo elementų yra teisinis tikrumas ir teisinis aiškumas: teisinis reguliavimas privalo būti aiškus ir darnus, teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai, jose negali būti dviprasmybių.

13. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2007 m. lapkričio 5 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-502-990-07 yra pažymėjęs:

„Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad sprendime turi būti aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos. Viešojo administravimo subjektų veiksmai turi būti aiškūs, nedviprasmiški. Priešingu atveju viešojo administravimo paslaugų vartotojui gali kilti neaiškumų, kaip ir kokių būdu jis (paslaugų vartotojas) turi elgtis, siekdamas gauti kokybišką viešąją paslaugą.“

14. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos, taikant išankstinio ginčų nagrinėjimo ne per teismą tvarką reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimo (I dalis):

„2.9 [...]. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. rugpjūčio 7 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. AS146-423/2008 konstatuota, kad Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio, nustatančio individualaus administracinio akto bendruosius reikalavimus, 2 dalyje nurodyta, jog individualiame administraciniame akte turi būti nurodyta akto apskundimo tvarka. [...]. Įstatymo reikalavimas, kad individualiame administraciniame akte turi būti nurodyta akto apskundimo tvarka, nustato pareigą individualų administracinį aktą priimančiam viešojo administravimo subjektui sprendime nurodyti tokius duomenis, iš kurių be papildomų informacijos šaltinių (įstatymų, poįstatyminių teisės aktų) ir laiko sąnaudų pareiškėjui, nepriklausomai nuo jo išsilavinimo, amžiaus, būtų visiškai aišku kokiai institucijai (institucijos pavadinimas, adresas) ir per kokį terminą (nurodant ar terminas skaičiuojamas nuo sprendimo priėmimo, ar nuo individualaus akto gavimo dienos) gali būti paduotas skundas. Administracinio akto apskundimo tvarkos neišaiškinimas tinkamai nesiderina su geru viešuoju administravimu bei Lietuvos

Respublikos Konstitucijoje įtvirtintu principu, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, gali suvaržyti asmens teisę kreiptis į išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka instituciją ar teismą.

Aptariamoje byloje teisėjų kolegija, atsižvelgusi į teisės į teisminę gynybą užtikrinimo konstitucinę reikšmę, sutrumpintą išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijos priimto sprendimo apskundimo terminą, tai, kad ginčytame VSDF valdybos sprendime, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 2 dalimi, nebuvo tinkamai išaiškinta apskundimo tvarka, tokią situaciją įvertino, kaip objektyvią aplinkybę, sukliudžiusią pareiškėjai laiku realizuoti teisę kreiptis į teismą.“

Išvados

15. Atsižvelgiant į skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes (šios pažymos 4 ir 5 paragrafai) bei teisinį reglamentavimą, nurodytą pažymos 7–14 paragrafuose, konstatuotina:

15.1. Prašymus įtraukti į Tvarkytojų sąrašą nagrinėja ir vertina Agentūros direktoriaus 2013-02-14 įsakymu Nr. AV-45 „Dėl Atliekų tvarkytojų prašymų įrašyti į Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašą nagrinėjimo komisijos sudarymo ir darbo reglamento patvirtinimo“ sudaryta Atliekų tvarkytojų prašymų nagrinėjimo komisija (6 nariai). Komisija savo veikloje vadovaujasi Agentūros direktoriaus 2013-02-14 įsakymu Nr. AV-45 patvirtintu darbo reglamentu (šios pažymos 5.3 punktas).

Atsižvelgiant į tai, kad atliekų tvarkytojų prašymus ir dokumentus nagrinėja ne vienasmenis pareigūnas, o kolegialus organas – Komisija, nėra pagrindo teigti, kad Atliekų tvarkytojų prašymų nagrinėjimo komisijos sprendimai ATC pateikti papildomus dokumentus galėjo būti priimti dėl asmeninio suinteresuotumo.

15.2. ATC 2013-03-01 Agentūrai pateiktas prašymas buvo išnagrinėtas ir sprendimai dėl jo priimti **nesilaikant** įsakymo 3 punkte **nustatyto 7 darbo dienų termino** bei Tvarkos aprašo 8 punkte **nustatyto 10 darbo dienų termino**, t. y. Agentūros direktoriaus įsakymas Nr. AV-77 įrašyti ATC į Tvarkytojų sąrašą dėl dalies prašyme nurodytų atliekų tvarkymo veiklų priimtas 2013-04-05; Agentūros raštas ATC dėl pateiktų dokumentų neatitikimo teisės aktų reikalavimams parengtas 2013-04-04 (pažymos 5.4 punktas).

15.3. Agentūra **nepagrįstai vilkino priimti sprendimą** dėl ATC įrašymo į Tvarkytojų sąrašą kaip EEI atliekų surinkėją, t. y. ATC 2013-03-01 prašymas Atliekų tvarkytojų prašymų nagrinėjimo komisijos 2013-03-26 posėdyje buvo netenkintas motyvuojant tuo, kad nepateikti tinkami dokumentai; 2013-04-18 posėdyje pagal tą patį ATC prašymą buvo priimtas sprendimas teikti siūlymą Agentūros direktoriui įrašyti pareiškėją į Tvarkytojų sąrašą (šios pažymos 5.6 punktas).

15.4. Agentūra, pareiškėjams (ir ATC) adresuotuose raštuose nenurodydama apskundimo tvarkos, **pažeidė Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus** (šios pažymos 5.12 punktas).

15.5. Tvarkos apraše **nėra reglamentuota**, per kokį terminą Agentūra turi informuoti Tvarkytoją dėl pateiktų dokumentų ir (arba) jo veiklos neatitikimo Tvarkos apraše nustatytiems reikalavimams (šios pažymos 5.8 punktas).

15.6. Tvarkos apraše **nėra nustatyti konkretūs reikalavimai** atliekų tvarkytojų prie prašymo įrašyti į Tvarkytojų sąrašą pateikiamiems dokumentams (šios pažymos 5.9 punktas).

15.7. Teisinio reglamentavimo aiškumo ir tikslumo trūkumas suponuoja tai, kad:

15.7.1. atliekų tvarkytojai (šiuo atveju – ATC) ir Atliekų tvarkytojų prašymų nagrinėjimo komisija **skirtingai vertina** dokumentų atitikimą Tvarkos apraše nustatytiems reikalavimams (šios pažymos 2.1, 2.2, 2.4 ir 5.6, 5.11 punktai);

15.7.2. Atliekų tvarkytojų prašymų nagrinėjimo komisija **skirtingai vertina** tų pačių dokumentų atitikimą Tvarkos apraše nustatytiems reikalavimams (dėl tų pačių dokumentų priimami skirtingi sprendimai) (šios pažymos 5.6 punktas).

15.8. Tvarkos aprašo nuostatos, reglamentuojančios reikalavimus atliekų tvarkytojų, pageidaujančių būti įrašytai į Tvarkytojų sąrašą, pateikiamiems dokumentams, yra neaiškios ir galimai neatitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-07-18 nutarimu Nr. 937 patvirtintame Licencijavimo pagrindų apraše (šios pažymos 9 paragrafas) nustatytų principų, kuriais vadovaujantis turi būti rengiami veiklos licencijavimo veiklą reguliuojantys teisės aktai.

16. Apibendrinus pirmiau pateiktas išvadas, konstatuotina, kad pareiškėjo skundai dėl Agentūros pareigūnų veiksmų (neveikimo) sprendžiant įrašymo į Tvarkytojų sąrašą klausimus iš esmės *pripažintini pagrįstais*.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

17. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia UAB Atliekų tvarkymo centro skundus, pasirašytus direktoriaus Erik Jan Volosevič, dėl Aplinkos apsaugos agentūros pareigūnų veiksmų (neveikimo), sprendžiant įtraukimo į Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašą klausimus, *pripažinti pagrįstais*.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

18. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8 ir 17 punktais, Seimo kontrolierius rekomenduoja:

18.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui **Valentinui Mazuronui** – papildyti teisės aktus, reglamentuojančius atliekų tvarkytojų įtraukimo į Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašą tvarką, atsižvelgiant į šioje pažymoje pateiktas išvadas;

18.2. Aplinkos apsaugos agentūros direktoriui **Raimondui Sakalauskui** – atkreipti dėmesį į nustatytus bei šioje pažymoje nurodytus pažeidimus ir imtis priemonių, kad ateityje atliekų tvarkytojų prašymai įrašyti juos į Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašą būtų nagrinėjami atsižvelgiant į gero administravimo principą ir vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka bei terminais.

19. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalimi, prašyčiau šias rekomendacijas išnagrinėti ir apie jų nagrinėjimo rezultatus informuoti iki 2014-03-03.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas